

Csongrádi üvegbeton: Japánban hódít

A felkelő nap országát hódíthatja meg először Losonczy Áron találmánya, ugyanis a jövő hónapban munkába áll a csongrádi üvegbetont előállító japán gyártósor. A magyar szabadalmat a szigetország televíziói is bemutatták, Losonczy Árontól háromszáz mintadarabot rendelt partnere. Rövid időn belül Európában és az amerikai földrészen is kapható lesz a LiTraCon.

Japán hódíthatja meg először a csongrádi fényáteresztő beton, amelynek ipari gyártásáról decemberben írt alá szerződést Losonczy Áron és partnere, a Sumita Optical Glass (SOG) vállalat.

Előrehaladott technológiai előkészítés

Mint arról korábban is beszámoltunk, januárban az Egyesült Államokban is nagy érdeklődést váltott ki a LiTraCon, a Washingtonban és New Yorkban eltöltött tíz nap alatt az építész szakma képviselőivel találkozott a fiatal mérnök, akit a hozzáértők rendre arról faggattak, mikor és mennyiért lesz kapható az üvegbeton. Az amerikai túrát követően a felutazó Japánba utazott, ahol igen csak előrehaladt a technológiai előkészítés.

Komoly érdeklődés

Az ügylet létrejöttéről Losonczy Áron elárulta, már akkor kapcsolatba került az optikai szálakat gyártó japán társasággal, amikor még gyerekcipőben járt a partnerkeresés, tőlük vásárolta ugyanis az üvegbeton egyik legfontosabb alapanyagát. A SOG kezdettől fogva komolyan érdeklődött a LiTraCon iránt, de a tárgyalások csak akkor fordultak a gyártás irányába, amikor októberben egy ígé-

retesnek tartott befektető viszályozott az üzlettel. A fiatal ember két hónap alatt minden részletről megegyezett a japánokkal, év végén pedig szignáltak a megállapodást.

A japán utazás során kiderült, a felkelő nap országában – több televízió beszámolójának köszönhetően – rövid idő alatt nagy népszerűsége tett szert a fényáteresztő beton. A napokban az eddigiek mellé további háromszáz mintadarabot rendeltek Csongrádról, de közben a szigetországban is elkészült az első üvegbetonelem.

Csak Japánban forgalmazhat

Losonczy Áron elmondta, alvállalkozóként egy betontermékeket gyártó üzemmel dolgozik együtt a SOG, amely már áprilisban felállítja gyártósorát.

Bár továbbra is nagy keletje van a távol-keleten a LiTraConból készült asztali lámpáknak, a szerződés szerint csak Japánban forgalmazhatja termékeit a SOG. Több konkrétumot nem árult el a csongrádi feltaláló, de annyit hozzátett: célegyenesbe érkeztek a fényáteresztő beton európai és amerikai gyártásáról és forgalmazásáról folytatott tárgyalások – rövid időn belül újabb megállapodások szülehetnek.

B. D.

Losonczy Áron és Masatoshi Sumita, a Sumita Optical Glass elnöke decemberben állapodott meg, áprilisban pedig már kezdődhet az üvegbeton gyártása

Fotó: LiTraCon Bt.

Jobban van, enni kér a sérült munkás

„Az öntödének nincs titkolnivalója”

Hétfőn hazamehet a klinikáról a Szegedi Öntöde Kft. üzemi balesetének sérültje. Szerdán az ügyvezető igazgatót nem tudtuk megkérdezni. Tegnap adott tájékoztatást kérdéseinkre.

Hétfőn távozik a traumatológiai klinikáról a Szegedi Öntöde Kft. üzemi balesetének sérültje. Otthonában lábadozik tovább a harmincegy éves segédmunkás.

– A Kálvária sugárúti üzemben kedden délelőtt történt az eset. Semmiféle titkolni valónk nincsen, nem értem, szerdán miért nem tudtak elérni – mondta lapunk újabb megkeresésére Kovács Sándor, a társaság ügyvezetője. (Akkor titkárjével üzenete, hogy nem kíván nyilatkozni.) Tegnap tájé-

koztatott dolgozójukat a hajtómű tengelye sebesítette meg. A tengely vége behúzta a munkásruhája kabátját, és odaszorította a férfit. A fején sérült meg és a testén szenvedett zúzódásokat. Ahogy észrevették a gép mellett dolgozók, leállították a szalagot, és kiszabadították a sérültet.

Értesüléseink szerint a berendezés alól, az aknából a fiatal ember a saját lábán jött fel. A vasöntöde vezetői mentőt hívtak, akik a helyszínen ellátták a fejsébet, majd beszállították a klinikára. Mindennap látogatják a munkatársai. Jó jelnek tartják, hogy a férfi már éhes és enni kért, mert ezek szerint gyógyul.

– Sérült kollégánk edesanyjával beszéltem, tartjuk a kapcsolatot. A támogató-

sunkról biztosítottam – tette hozzá az Kovács Sándor. – Munkatársunk állapotáról érdeklődtem a klinikán, amikor bekerült. Az orvosi szakvélemény és a munkavédelmi törvény alapján mérlegeltük a baleset súlyosságát, és úgy döntöttünk, hogy a balesetet nem jelentjük a munkaügyi felügyelőségnek. Természetesen jegyzőkönyv készült az esetről, és az orvosi papírokkal együtt a jövő héten juttatjuk el a hatóságokhoz. Hogy kit terhel a felelősség, az eljárás végén derül ki. A baleset óta egyébként fokozott biztonsági intézkedéseket vezetünk be az üzemben, hogy hasonló sérülés ne történhessen – tájékoztatott az öntöde-igazgató.

D. T.

Az egyházmegye főpásztoráról azt állítja egy történész, hogy ügynök volt

Gyulay Endre püspök: Engem nem szerveztek be!

Katolikus főpapokról, köztük Gyulay Endréről (képünkön) azt állítja Ungváry Krisztián történész, hogy a Kádár-rendszerben kapcsolatban álltak a titkosszolgálattal. A szeged-csanádi püspök visszaautósítja a vádakat. Azt mondja, már nagyon várja, hogy előkerüljön egy jelentés, amit írásszakértővel vizsgáltat meg, és ki fog derülni róla: hamisítvány.

– Püspök úr, az *Élet és Irodalom*ban Ungváry Krisztián történész kutatásaira hivatkozva azt állítja, hogy a Kádár-rendszer idején együttműködött a titkosszolgálattal.

– Még nem olvastam az újságot. Mit írtak?

– Azt, hogy ügynök volt.

– Nem igaz, engem nem szerveztek be!

– A cikkben még beszervezőket és tartótiszteket is megneveztek. Ismerős Takács Gábor főhadnagy neve?

– Nem.

– Pedig a történész szerint Takács volt az ön beszervezője és tartótisztje.

– A név nem mond semmit.

– Azt korábban több fórumon is elismerte, hogy „valamit” aláírta, de mindig villámgyorsan

ÜGYNÖK VOLT ÖT FŐPÁP?

Az *Élet és Irodalom* tegnap megjelent számában Ungváry Krisztián történész levéltári dokumentumokra hivatkozva Gyulay Endre szeged-csanádi püspökről, Kiss-Rigó László címzetes püspökről, Mayer Mihály pécsi püspökről, Szendi József nyugállományú érsekről, Seregély István egri érsekről azt állítja, hogy a pártállamban kapcsolatban álltak a titkosszolgálattal, III/III/1-sek voltak. Ungváry Krisztián korábban Paskai László nyugállományú bíboros ügynökmúltjáról közölt dokumentumokat. A történész több tartótiszteket is néven nevez, például a ma is aktív Péter-Bartha Gábor hadnagyot, Horváth Attila őrnagyot, Takács Gábor főhadnagyot és Ács István alezredest.

hozzá is tette: nem tudja, hogy mit. Ugyanakkor az esetleges ügynökmúltjára vonatkozó megjegyzéseket mindvégig visszautasította.

– Akkor beszéljünk egy kicsit részletesebben arról a rendre előrangot alírásról. Aminek története egyébként már megjelent a Riport című könyvben, emellett én is megírtam. Még 1987-ben, püspökké szentelése előtt, felkeresett valaki a belügytől, a nevére nem emlékszem. Többször találkoztunk, kíváncsi volt, hogy mi a véleményem a békepapokról, mi Mind-szenthyről. A nézeteimről is faggatott. Nem tudom, hogy ez a tiszta volt-e, akit említett, mindenestre felszentelése előtt aláíratott velem egy papírt. Olyasmit írtam alá, hogy Magyarország ellen nem folytatok ellenséges tevékenységet.

– Végül is azoktól, akiket beszerveztek, elvártak jelentéseket is. Ha előkerülnének önhöz

SEGÉDLELKÉSZÉGTŐL A PÜSPÖKSÉGIG

Gyulay Endre 1930. szeptember 17-én született Battonyán. Teológiai tanulmányait 1948–53 között végezte el Szegeden, és még ugyanabban az évben, 1953. június 7-én pappá szentelték. Papi pályafutását segédlelkész-ként Röszkén kezdte, de szolgált többek között Ásotthalmon, Gyulán, Domaszéken, Mezőhegyesen, Makón, Szegeden, tanított a Hittudományi Főiskolán. Megyés püspöknek 1987. június 5-én nevezték ki, püspökké szentelése 1987. július 7-én történt. Az 1990-es években hosszú ideig alelnöke volt a Magyar Püspöki Konferenciának.

köthető jelentések, akkor az bizonyított lenne az ügynökmúltjára. Írt jelentéseket?

– Nem írtam! Vén vagyok, de nem hülye! Ha írtam volna, emlékeznék, de egyetlen jelentést sem írtam. Mutassanak akár egyet! Nem tudnak! Mert ilyen nincs!

– De mi van akkor, ha mégis előkerülnek ilyen, ön által aláírt jelentések?

– Mi van akkor? Már nagyon várom. Megvizsgáltatom írásszakértővel, és ki fog derülni róluk, hogy hamisítványok! De nézze,

1988-ban cikket írtam arról, hogy az egyház mit vár el az államtól. Keményen fogalmaztam. Azt hiszi, azt hiszi bárki is, hogy ha III/III-as vagyok, megírhattam volna, megjelenhetett volna? De nézzék meg az életutamat, vagy vegyék elő és olvassák el újra azt a levélfelet, amit tavaly Bevallom... címmel írtam. Abból mindenki számára kiderül, hogy milyen megaláztatásokon mentem keresztül, aminek egy ügynököt nem tettek volna ki.

OLÁH ZOLTÁN

Belga pástétomüzem épül Mórahalmon

MUNKATÁRSUNKTÓL

Belga magánbefektetők alapították a Magyar Fléma Snack Kft.-t, amely augusztusban új húsipari üzemet kezd építeni a Mórahalmi Agráriparkban. A tulajdonosok huszonkét magyar város közül választották a Csongrád megyei települést. A fejlesztésről a mórahalmi önkormányzattal szerződésben állapodtak meg – hangzott el tegnap a beruházást jelölő tábla kihelyezésekor tartott sajtótájékoztatón. A cég várhatóan jövőre kezd működni: pástétomot és konyhakész ételeket gyárt. Alapanyagait a helyben megtermelt élelmiszerekkel kívánja biztosítani. Munkaerőt a kistérségből, Mórahalomról és Szegedről toboroz.

Megvesztegetés, borhamisítás – nincs új a nap alatt

Már ükapáink is borpártiak voltak

A Móra-múzeum új évkönyvét fellapozva az elmúlt századokba kalandozhatunk. Kiderül, Szegeden és a környéken hagyománya van a korcsmáknak, kávéházaknak. Ezek pedig a melegágyát jelentették a borhamisításnak és a vesztegetési botrányoknak.

MUNKATÁRSUNKTÓL

A másfél évszázaddal korábbi szegedi kávéházak, fogadók, korcsmák és borkimérések világába kalauzol T. Knotik Márta, a Móra Ferenc Múzeum munkatársának tanulmánya, amely a közgyűjtemény napokban megjelent történeti évkönyvében olvasható. A Zombori István által szerkesztett kiadványban Marjanucz László elemzi Szeged és Temesvár szerepét az elmúlt évszázadokban.

Bendesi Gábor tolalából pedig elolvashatjuk, hogy száz esztendővel ezelőtti Szeged is borpárti

volt: a városlakók átlagosan évi két liter bort és másfél liter sört gurítottak le a torkukon. A szerző fényt derít arra is, hogy már akkoriban sem számított rendkívüli eseménynek a borhamisítás, sőt egy-egy vendéglő borkészletének harmadát a hamisított borok tették ki.

A mai diszkók elődjének számító kalákák perpatvarait Orbán Imre írja le. Nyomon követi a visszaéléseket, vagyis a „fekete pénzek” vándorlását. Elmeséli, hogy egy málói tisztviselőt külön juttatásokat fogadott el a kalákák – zenés-táncos-ivászos

kocsmái mulatózások – engedélyezésért. Az ügyből országos botrány kerekedett, amibe még a polgármester is belebukott – sőt még a miniszterelnök is kénytelen volt tájékozódni a botrányról. Fári Irén a szegedi iparos gyermekek továbbtanulási stratégiát vizsgálja a két világháború között. Megállapítja, hogy a tanoncok körében a szabó, cipész, fodrász és géplakatos szakma volt a legnépszerűbb.